

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consilia || Salomonis, || Sive || Collecta Salomonis || Axiomata

Maxime Necessaria Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; E Gallico In
Latinum versa, revisa & amplicata per Auctorem, cum Indicibus
necessariis

Cureau De Lachambre, Pierre

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Regula I. Responsio mollis frangit iram, sermo durus suscitatur furorem.
Prov. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37935

quod tempus non habuerint, alii quoque media ipsis defuerint, & alii, quod ipsi pauperes fuerint. Lufores verò, non habebunt quod respondeant aliud, quàm quod noluerint, & quod magis lufum quàm Iefum amaverint Crucifixum.

Unico verbo, *Lude & age conceptas tuas, & non in delictis.* Labora, tua conserues media, lude & recreare tuam conserues fanitatem, tuam innocentiam, & tuam vitam, ut placeas Deo & obedias legibus suæ Providentiæ.

ARTICVLVS QVARTVS

De regimine lingua.

REGULA PRIM. A.

Responsio mollis frangit iram, sermone durus suscitatur furorem. Prov. II

PARAPHRASIS.

Ensis non domat hominum choleram, verò verbum suave & humile. Dum illi clamant, nos pariter clamamus utimur injurijs, minis & medijs violentis, ut eos tacere faciamus, interim nostri obliviscimur,

nescipè tantùm unico verbo dulcedinis
& civilitatis indigeamus.

Lingua placabilis lignum vite, qua autem
immoderata est, conteret spiritum:
nam lingua suavis, discreta & elo-
quens est arbor vite, ubique tam in do-
mo, quam omni societate & conver-
satione. Unusquisque exinde sumit
fructus consolationis, remedia inque-
runtium, & aliarum interiorum in-
firmitatum. Medetur omnibus nostra
anima plagis, verùm lingua temera-
ria est ensis, qui eam vulnerat, & qui
per sua immoderata verba ipsi ictus
infernæ mortales usque ad imum cordis.

R E F L E X I O.

Nihil est in quo homo se magis ex-
erceat quam in loquendo & con-
versando cum suis amicis; & nihil et-
iam è contra, in quo minus proficiat,
& quo sit magis ignorans ac magis im-
perfectus.

Incipimus enim conversari ab ipsis
cunis, & tamen nescimus veram con-
versationem in ætate sexaginta anno-
rum, dediscimus in ipso studio & exerci-
tio,

G

tio, & eo magis quo atate crescim
nostri errores magis periculosi & in
cusabiles æstimantur.

Aliqui docent hanc artem bene con
versandi, omnes discunt, sed paucie
sciunt. Ipsi Professores de illa valde
nè loquuntur, sed malè operantur.
Scribunt de ea excellenter, sed suam
quam secundum sua scripta non
gunt. Regulæ quas docent, sunt
ipforum captum, & ipsimet nesciunt
observare: ita ut nulla ars inveniri
quæ habeat plura pulchra præcepta,
minora exempla, in mundo sapientie
conversandi.

Si non potes ad altum gradum per
fectionis ascendere, nec esse è num
torum magnorum hominum, qui
trahunt sibi affectum in conversatio
bus; ad minimum non sis de num
importunorum & incommodorum
pone te cum omni studio extra
rum insupportabilium.

*Odibilis est, qui procax est ad lo
quendum.* In horum locum ponuntur
mines, quorum scientia est scire con

rudenda, quæ in domo aut vita unius-
cujusque personæ committuntur, &
quorum conversatio & negotium est, de
iis incessanter loqui, & ubique omnia
publicare: homines audaces in detra-
ctionibus, indiscreti, temerarii, & verbis
intolerabiles.

Beatus, qui rectus est à lingua nequam.

Adhuc verò beatior, dum in talem inci-
dis, quem relinquant omnia dicere, nec
differentiam eum eo habeas.

Perfectè beatus est, qui taliter agit,
ut timeant eum aliquid incipere, co-
acti ubique in sua præsentia sapienter
agere.

His hominibus insupportabilibus
conjunguntur linguosi, & sunt tales utri-
usque sexus homines, qui in conversatio-
nibus semper apertum os habent, & quo-
rum conversatio, sicut olim Philosophi
Anaximenes, consistit in eo, quod in
omnibus occasionibus effundant ver-
borum flumen, mentis guttam.

Tu verò sis magis eruditus & mode-
stus, relinque alios sua dicere, postquam
etiam tu tua dixisti: concede aliis tem-
pus

pus tibi pariter respondendi, & scias
cere dum alii loquuntur. Demonstrat
lis, quod & tu possis alios audire, & n
fac ut de tua persona sibi imaginem
illud, quod de hic dicto Philosopho
ratur, nempe quod natura loco duar
aurium tres ipsi dederit linguas.

In hunc pariter locum ponuntur
verè homines insupportabiles & fat
qui non possunt loqui, nec sufferre,
aliquis cum ipsis aliud loquatur, qu
de eorum propria laude. Videntur enim
nihil aliud sapere quam suam felicita
tem, & suos proprios actus, ita ut ve
neminem aliquid aliud scire, quam ha
ipsam illorum fortunæ & actionum
historiam, hanc indifferenter omnia
narrant, & quamvis eam sæpius redic
obliviscuntur se eam narrasse, ita ut
denuò narrare semper incipiant.

Illi qui se ipsos laudant, parum
in societatibus valent, quam si qui
perantur, quod ego magnæ infelic
tis iudicio pro homine honorato, qu
uno vel altero impingit, nesciens
giendi modum.

Transiret, si hoc malum apud ipsos maneret: sed dum cum talibus conversaris, facile habitudinem sumis, etiam de tuis stultitiis loquendi, & te ipsum laudandi. Fac melius, & suffer eos, sed non imitare.

Laudet te alienum, & non os tuum.

Tene hanc regulam, quod incomparabiliter minus sit, vituperari & ab aliis vexari, quam seipsum laudare. Impostores & libertini sæpè vituperio afficiunt, & accusant sapientiores, nunquam aliquis prudens se ipsum laudavit.

Ponuntur ad eundem ordinem in-supportabilium stulti temerarii, & præcoces, qui nesciunt loqui sine vexatione, & offensione eorum, qui illos auscultant.

Verum est quod vexationes modestæ & honestæ necessarium sal pro nostris conversationibus sint, quæ facile corrumpuntur, deveniunt insipidæ, & displicentiam generant, quando in illis risus abest; sed nimis multum salis est pejus, quam si nullum adesset, & hoc multum non differt ab ipso parum. Oportet multum habere prudentiæ, ut quis in

moderatione permaneat, & non usque
ad excessum progrediatur.

Nunquam cum aliis lude in verbis
non es extremè sapiens, & si non
telligis methodum id discretè, & cum
bona gratia faciendi.

Vexationes namque in hisce suffi-
enter forent discretæ, si essent sicut
bestiarum, dum enim bestia simul ludunt
& se divertendo percutiunt, aliquis
deret, quod una alteram mordeat, &
ima viscerum velit penetrare, non
men aliud sibi causant quam sibi adu-
regendo suos dentes & ungues cum
trema moderatione, ita ut nec cutem
ingrediantur.

Tales qui libenter vexant, non sciunt
suam frenare linguam, impellunt enim
suas puncturas, & pungentes indif-
tasque vexationes usque ad fundum
pectoris. Dum ludunt, semper eorum
sanguis bullit; semper causat aliquando
læthale vulnus in corde cuiusdam amici
& nunquam aliquis exit ex hoc genere
belli, qui non vulneratus fuisset.

Est valdè communis modus in eo

versationibus, ut quis alteri declaret bellum, & eum armis sui ingenii aggrediatur cum innocentibus malitiis alicujus lætabundi humoris, sed nostra crudelitas in his bellis & contrafactis contractibus eò devenit, ut velit semper esse mixta cum aliquo vero despectu. Credimus nos non sufficienter risisse, si noster amicus non sentiat se in ipso corde fuisse punctum, & si nihil dixerimus, quod ipsi displiceat aut eum offendat.

Homines magni judicii, & excellentis naturæ sciunt miscere respectum inter has familiaritates & contentiosas adulationes, simulque sciunt impedire, ut inter hos ingeniosos contractus & amicabiles ictus non subintret aliqua ambitio despectûs, aut verbum indiscretum.

Illorum scientia adhuc ulteriùs progreditur; sciunt enim hunc ipsum respectum eousque miscere, ne simul excipiant, minentur & verè irascantur.

Homo prudens sciat tanquam Dominus famulo suo loqui, nec tamen ipsum simul vituperet, aut tale dicat ver-

bum. de quo offendatur, sciat loqui tan- resp
quam aliquis Judex alicui personae cri sent.
minali, & verbis severis & terribilibus vita
reprehendere ejusdem errores, cum
tamen respectu, qui ejus dignitati de
betur. Accuset solummodo voluntati
tem delinquentis, tantum ipsi vitio ve
tat id, quod liberè commisit, & non
tuperet id quod natura aut aliquod
fortunium in ipso constituerunt. R
Sap

Unus alteri inviolabilem debet
spectum. Non oportet id quod ip
saxis & marmoribus ex justitia tenem
recusare infantibus & pauperibus, m
eorum figura sumpsit umbram simili
dinis cum Deo & Sanctis ejus. Ver

Cum nostra anima ferat imaginem
Divinitatis, sacrilegium est, quod un
alterum vituperet. Infelix inclinatio
quam remonstrare cogimur, nos un
aut alteram personam parum aestimat
Est enim vera rabies, quam nobis Di
mon inspiravit cum veneno, quod n
stro cordi infudit eo die, quo nostram
corrupt naturam. I
Ad
esse

Si possemus sufficientem nobis fer
resp

respectum, ipsæ familiaritates non essent, quàm cœlestes dulcedines, & nostræ vitæ domesticæ libertates.

Ex eo quod unus alteri non ferat mutuum respectum oriuntur contentiones in domibus, & ex his contentionibus omnes reliquæ infelicitates.

REGULA SECUNDA.

Sapiens in verbis se ipsum amabilem facit. Eccl. 20.

PARAPHRASIS.

Verba sunt animæ pictura; Illa sunt quæ hanc dignoscere faciunt. Et hæc spiritalis substantia non potest melius quàm in ipsa lingua videri. Quando aliqua anima locuta fuit de aliis rebus, non est necesse, ut de se ipsa ad sui cognitionem loquatur, statim enim quo aliquis audivit id quod dixit, cognosci potest etiam quod antea fuit.

REFLEXIO.

Ipsa felicitas, ut quis ametur, dependet à modo suam regendi linguam. Adæquatè & non nimium loqui, non esse nimis loquacem, nec nimium taciturnum: